

Wskazówki dla rodziców do pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością umysłową.

Każde dziecko cechuje się sobie właściwym tempem i rytmem rozwoju oraz rodzajem aktywności, zachowania i temperamentu. Dynamika rozwoju dzieci z niepełnosprawnością intelektualną jest zróżnicowana. Efekty rozwojowe u tych dzieci są sprawą indywidualną, zależną od stopnia upośledzenia, oraz takich czynników jak: stan zdrowia, obciążenie dziedziczne, różnice indywidualne oraz wpływy środowiska. Każde dziecko ma też swoje potrzeby. Trzeba pamiętać, że potrzeby dzieci z niepełnosprawnością umysłową są takie same jak potrzeby innych dzieci. W przypadku tych dzieci należy:

- Wspomagać i doceniać każdy wysiłek dziecka włożony w wykonywanie różnych zadań na drodze ku usprawnieniu i rozwojowi, niekoniecznie efekt ostateczny.
- Roztoczyć nadzór nad dzieckiem, gdyż tok jego pracy ulega załamaniu z chwilą wystąpienia nowej, nawet nieznacznej przeszkody. Mobilizować do ukończenia rozpoczętej pracy i zadań poprzez podpowiadanie różnych rozwiązań i ukierunkowywanie w działaniu.
- Zapewnić stały nadzór nad dzieckiem, kontrolować, udzielać dodatkowej pomocy i wyjaśnień podczas wykonywanych zajęć i zadań domowych.
- Sprawdzać, czy dziecko zrozumiało treść wykonywanych zadań, w razie potrzeby udzielać wyjaśnień.
- Podawać polecenia i prowadzić rozmowy używając prostego, znanego dziecku słownictwa.
- Poszerzać wiadomości i słownictwo dziecka poprzez czytanie z dzieckiem książek, czasopism, oglądając programy telewizyjne. Wyjaśniać niezrozumiałe pojęcia i zdarzenia.
- Przyzwyczajać do codziennej i systematycznej pracy, czyli do codziennego odrabiania zadań domowych i uczęszczania na zajęcia dodatkowe.
- Zapewnić dzieciom bezpośredni kontakt ze zjawiskami zachodzącymi w środowisku człowieka i tłumaczyć je (zwłaszcza te, które wzbudzają zainteresowanie dziecka). Doprowadzać do bezpośredniego udziału w życiu najbliższego otoczenia.

- Zapewnić warunki do wielostronnego przeżywania, działania i poznawania rzeczywistości wszystkimi zmysłami (podczas zabawy, gimnastyki, codziennych zajęć).
- Ograniczać materiał do pracy.
- Zwalniać tempo pracy, pozwolić na dłuższe zastanowienie się i przemyślenie swoich działań.
- Wiązać zdobyte wiadomości teoretyczne z umiejętnościami praktycznymi.
- Wytwarzać odpowiednią atmosferę życzliwości w środowisku domowym, zaakceptować trudności rozwojowe dziecka.
- Dbać o to, aby dziecko systematycznie korzystało z wszelkich form pomocy oferowanych na terenie szkoły i poza nią.
- Nie dopuszczać do przesadnej ochrony dziecka szkodliwej dla jego rozwoju i izolowanie przed codziennym wypełnianiem swoich obowiązków.
- Uczyć samodzielności i wszelkich form samoobsługi na co dzień.
- Stworzyć stabilizację stanowiącą bezpieczeństwo dla dziecka.
- Wzbudzać wiarę we własne siły i możliwości dziecka, zachęcać do różnorodnych działań.
- Pamiętać o tym, że częste wykonywanie różnych ruchów i aktywność fizyczna powodują rozładowanie napięć emocjonalnych oraz kształtują prawidłową postawę fizyczną dziecka i usprawniają ruchowo.
- Stwarzać warunki do aktywnego spędzania czasu z rówieśnikami.
- Pamiętać, że każde dziecko odczuwa potrzebę zabawy i praktycznego działania.
- Pozwalać na rozwijanie zainteresowań dziecka, a więc zachęcać do brania udziału w różnorodnych zajęciach dodatkowych w szkole lub poza szkołą.
- Należy organizować dziecku zabawy i zajęcia, w czasie których usprawniane jest spostrzeganie, myślenie, pamięć, uwaga, mowa i orientacja w przestrzeni.
- Zachęcać do pracy z różnego rodzaju książkami (kolorowankami, książkami do czytania, książkami edukacyjnymi, itp.).
- Należy dopilnować, aby dziecko systematycznie uczęszczało na zajęcia rewalidacyjne, stanowiące integralną część dydaktyczno-wychowawczej działalności szkoły, a których celem jest wyrównywanie jego braków w zakresie intelektualnym i psychoruchowym.

- Wykazywać zainteresowanie codziennymi problemami dziecka, być życzliwym, troskliwym, podtrzymywać na duchu, pocieszać w razie potrzeby i rozmawiać o wszystkim co wydarza się w ciągu dnia.
- Motywować dziecko do działania, czyli często stosować pochwały i nagrody za każde prawidłowo wykonane zadanie, nie tylko te w szkole, ale i prace wykonywane w domu i wykonywane posłusznie polecenia.

Opracowała: Bożena Żurawka